

Název projektu: „Putování po méně známých pramenech Mariánskolázeňska“

Exkurze č. 4 po okolí Valů a Velké Hleděsebe

Číslo 1 – Srnčí pramen

Vývěr je na svahu vrchu Srnčí hřbet, v dutém pařezu hluboko pod úrovní okolního terénu. Teplota pramene je 7°C, vydatnost nepatrná. Minerálka volně odtéká dlouhou stružkou zamokřeným terénem a je zbarven rezavou barvou – obsahuje sloučeniny železa.

Jakou má pramen vydatnost?

- a) *nepatrnou*
- b) *střední*
- c) *záleží na ročním období*

Číslo 2 – Myší pramen

Původně Valský pramen, název Myší pramen vznikl podle četných nálezů zde utopených myšek. Drobné ptáky a hlodavce láká tento pramen v zimě vyvěrající oxid uhličitý a drobní tvorové zemřou udušením. Původně byl zachycován v dutém kmeni 80 cm vysokém. V roce 1972 byla kyselka ve špatném stavu, sotva použitelná k pití, v současné době je pramen upravený, překrytý stříškou a odtok vyčištěný.

Proč byl pramen pojmenován Myší?

- a) *v okolí žije mnoho myší*
- b) *v pramenu se otrávil mnoho myší*
- c) *původně zde stála dřevěná soška myši*

Číslo 3 - Vlčí prameny

Tyto vývěry minerální vody byly dříve nazývány mnoha jmény, např. Koňské (v okolním močálu se údajně utopilo koňské spřežení) nebo Křemenné (podle blízkého Křemenného mlýna). Vlčí prameny vyvěrají jihozápadně od železniční trati Mariánské Lázně – Cheb, v mělkém údolí potoka. Nejvydatnější z vývěrů (cca 3 litry za minutu) je zachycen v dutém kmeni. Po roce 2000 bylo jímání upraveno, nad vývěrem byla postavena ochranná stříška, vybudován dřevěný přístupový chodníček a osazena informační tabule. Během krátké doby však většinu zařízení vandalové zničili.

Jaké bylo původní jméno Vlčích pramenů?

- a) *Koňské*
- b) *Chebské*
- c) *Hled'sebské*

Číslo 4 – Medvědí pramen

Pramen byl ještě v roce 1956 zachycen v dutém kmeni na pravém břehu Medvědího potoka. U oblíbeného cíle vycházek mezi Mariánskými Lázněmi a Velkou Hled'sebí byla v roce 1960 umístěna socha sedícího medvěda od akademického sochaře Vítězslava Eibla. V roce 1974 byla provedena úprava jímání pramene a parková úprava místa, včetně stavby dřevěného altánu. Stavebními pracemi zřejmě došlo k narušení místních hydrologických poměrů a vývěr kolem roku 1985 zanikl. Asi 120 metrů proti proudu Medvědího potoka později samovolně vznikl nový vývěr minerální vody nazvaný Medvidě.

Kdo je autorem sochy medvěda?

- a) *žáci výtvarné školy v Praze*
- b) *neznámý sochař*
- c) *sochař Vítězslav Eibl*

Číslo 5 – Balbínův pramen

Pramen, dříve zvaný Slatiništní, vyvěrá v lese na okraji rašeliniště asi kilometr západně od Mariánských Lázní. Po 2. světové válce byl pramen pojmenován po Bohuslavu Balbínovi, jezuitském historikovi, který shrnul dobové informace o místních minerálních pramenech ve své historii království českého (1679).

Vzhledem ke své vydatnosti (více než 60 litrů za vteřinu) je minerální voda už od počátku 20. století vedena potrubím do Mariánských Lázní, kde je využívána k lázeňským procedurám, především k uhličitém koupelím. Všem, kteří mají zájem ochutnat minerální vodu přímo v místě vývěru, poslouží betonový prameník.

Po kom je pojmenován pramen?

- a) *po starostovi*
- b) *po jezuitském historikovi*
- c) *po poutníkovi*

Číslo 6 – Alej svobody

Památné stromořadí - oboustranná alej více než 300 stromů s převahou dubu letního.

Jaký druh stromu převládá v Aleji svobody?

- a) *dub letní*
- b) *buk*
- c) *jasan*

Číslo 7 - „Novákův buk“

Největší strom v památném stromořadí Alej svobody. „Novákův buk“ má obvod kmen přes 5 m, v současnosti můžete v koruně vidět pružné vazby, jako způsob ošetření korun starých stromů proti zlomům a pádům větví či celých částí korun.

Jaký obvod má kmen Novákova buku?

- a) 3 metry
- b) 5 metrů
- c) 7 metrů

Číslo 8 – Sluneční louka

V těchto místech bývala obora, patřící ke kynžvartskému panství rodu Metternichů. K oborám patří i lesní louky, výsadby dubů a jiných stromů podél cest a na lemech lesních porostů. Ze Sluneční louky je částečný výhled k Českému lesu.

Jak se jmenuje louka?

- a) *Sluneční*
- b) *Metternichova*
- c) *Kynžvartská*

